

8.3.2023

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) perusteella 8.3.2023 kullanhuuhdontalupaa koskevan päätöksen.

Hakijat: Pekka Kujala, Markku Hannu, Kalervo Ruohoniemi

Lupatunnus: HL2022:0020

Alueen sijainti: Inarin kunta, Köysivaara, 6,9 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 14.4.2023.

Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 8.3.2023 – 14.4.2023 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhdontaluvat>

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

Kuulutettu 8.3.2023

Pidetään nähtävänä 14.4.2023 asti

Pekka Kujala

PÄÄTÖS KULLANHUUHDONTALUVAN MYÖNTÄMISESTÄ

Kullanhuuhdentalupahakemus

Hakijat: Pekka Kujala, Markku Hannu, Kalervo Ruohoniemi
Vireilletulopvm: 28.10.2022
Etuoikeuspm: 28.10.2022
Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 22 §:n mukaan kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla hakijalle kullanhuuhdentaluvan lupatunnuksella HL2022:0020 hakemuksen mukaisesti.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetty edellytykset täyttyvät eikä kaivosviranomaisen selvityksen perusteella luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki (621/2011) 45 § ja 50 §.

Kullanhuuhdentaluvan haltijalla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 6,9 ha
Alueen nimi: KHR Köysivaara 2
Sijainti: Inari, Köysivaara, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa, metsätalousalue.
Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen liitetystä kartasta (liite 2).

Päätöksen täytäntöönpano

Kullanhuuhdentalupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen ja luvassa määrätty vakuus on asetettu. Jos kullanhuuhdentalupaan perustuvat toimenpiteet edellyttävät muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on lainvoimainen tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Lupamääräykset

Päätöksen voimassaolo:

Kullanhuuhdonta-lupa on voimassa neljä (4) vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakemuksen mukaisesti. Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika luvan voimassaololle, koska kullanhuuhdonnan ei katsota aiheuttavan yleiselle tai yksityiselle edulle sellaista vahinkoa tai haittaa, että luvan voimassaoloaika olisi lyhennettävä.

Menetelmät:

Tämä lupa oikeuttaa koneellisen kullankaivuun suorittamiseen lupa-alueella. Vuotuinen kaivumäärä on enintään 3000 m³ ja toiminta tulee rajoittaa vuosittain 1.6.–30.9. väliselle ajalle. Luvanmukaiseen toimintaan tarvitaan myös ympäristönsuojelulain mukainen lupa tai ilmoitus.

Perustelut: Hakemuksen mukaisesti. Toiminnan alueellisella ja ajallisella rajoittamisella vähennetään vaikutuksia lupa-alueeseen, sen ympäristöön ja alueen mahdolliseen muuhun toimintaan. Alue on rajattu ja toimintaan tarvittavien lupien lupaehdot lupa-alueella turvaavat sen, että toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat ajalliselta kestoaltaan ja sijainniltaan rajallisia, eivätkä olennaisesti haittaa saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan.

Kullanhuuhdonta-alueen kunnossapito

Kullanhuuhdonta on rajoitettava välttämättömiin toimenpiteisiin. Kullanhuuhdonta-luvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötärpeille haittaa tai vahinkoa eikä vahinkoa alueella sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille ja niiden pihapiirille.

Kullanhuuhdonta-luvan haltijan on pidettävä kullanhuuhdonta-alue sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu. Toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että puustolle aiheutuvat vahingot ovat mahdollisimman vähäisiä. Puuston poistamisesta on sovittava etukäteen alueen hallinnasta vastaavan tahon kanssa. Puuryhmiä on jätettävä kaivualueelle.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 24 §.

Sopimalla puuston poistamisesta etukäteen varmistutaan siitä, ettei olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa pääse syntymään.

Kullanhuuhdontaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli lupa-alueelle suunnitellaan vesistöön vaikuttavaa toimintaa, tulee tähän toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomaisena on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on estettävä porojen joutuminen jyrkkäreunaisiin kaivukuoppiin ja merkittävä tai luiskattava kaivannot siten, ettei niistä aiheudu vaaraa alueella liikkuville. Lupa-alueelle ei saa virittää puiden väliin naruja tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa vaaratilanteita alueella mahdollisesti liikkuville. Lisäksi myös kullanhuuhdonnan tarvikkeet on varastoitava alueelle keskitetysti siten, että niistä ei aiheudu poronhoidolle haittaa.

Poronhoitotyöt alueella tulee ottaa toiminnassa huomioon. Toiminta alueella on tarvittaessa keskeytettävä paliskunnan pyynnöstä porojen kuljetusreitien käytön turvaamiseksi.

Perustelut: Alue kuuluu Hammastunturin paliskunnan alueeseen. Alueella ei selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella ole erityisiä porotalouden rakenteita. Alue sijoittuu porojen kesä-, loppo ja jäkälälaidunalueelle, lisäksi alueella on porojen kuljetusreitti.

Alueen topografia ja luvanmukainen kaivumäärä huomioiden lupamääräyksellä voidaan varmistua, ettei tämän tai viereisten lupien luvanmukainen toiminta yhdessä aiheuta poronhoidolle olennaista haittaa.

Lupamääräyksessä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kullanhuuhdonnasta poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille, määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta sekä rajataan toimintaa ajallisesti.

Saamelais- ja koltta-asioihin liittyvät määräykset

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Alue ei sijoitu koltta-alueelle. Kaivosviranomaisen tulee kaivoslain 38 §:n mukaisesti saamelaisten kotiseutualueella selvittää yhteistyössä saamelaiskäräjien, alueen paliskunnan, Metsähallituksen ja hakijan kanssa kullanhuuhdontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana

ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä harkita tarvittaessa haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Kullanhuuhdonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdontaa harjoitetaan.

Asian selvittämiseksi kaivosviranomaisen on pyytänyt lausunnot saamelaiskäräjiltä, alueen paliskunnalta ja Metsähallitukselta. Lisäksi päätöksenteon tukena on käytetty Saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnitelmaa sekä Maanmittauslaitoksen ja Metsähallituksen paikkatietoaineistoja.

Hammastunturin paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 249 000 ha, josta Kutturin tokkakuntaan kuuluu noin 35 500 ha. Tokkakunnan alueelle sijoittuu 98 kpl lainvoimaisia kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 440 ha. Näistä kyseisten lupahakemusalueiden läheisyyteen (2 km säteellä alueesta) sijoittuu 10 kpl (noin 49 ha). Alueen läheisyydessä on myös vireillä 5 kpl kullanhuuhdonta-lupahakemuksia yhteispinta-alaltaan noin 30 ha.

Alue kuuluu Metsähallituksen hallinnoimaan metsätalousalueeseen, joka on merkitty osin suojametsäalueeksi. Alueen käyttöä ohjataan saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnitelmalla. Alueella ei tulla suorittamaan luonnonvarasuunnitelman ja yleisten metsänhoitosuosituksen mukaan tavanomaista metsätaloudellisin toimintaperiaattein tapahtuvaa hakkuutoimintaa. Suojametsäalueen osalta alueella harjoitetaan jatkettua kiertoajalla ja rajoitetulla uudistamisella vähäisiä metsätaloustoimia. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole vuokra- tai käyttöoikeussopimuksia tällä hetkellä. Alue sijaitsee osittain Metsähallituksen ja Hammastunturin paliskunnan välisen sopimuksen mukaisella rajoitusalueella, jossa metsien käsittelyä on rajoitettu 20 vuoden ajaksi porojen laidunnukselle ja aluetta ei hakata lainkaan.

Ottaen huomioon tämän luvan määräykset, muualla lainsäädännössä annetut velvoitteet ja aiempi kullanhuuhdonta-toiminta alueella, eivät kullanhuuhdonta-luvan oikeuttamat toimenpiteet yksin taikka yhdessä muiden vastaavien lupien ja edellä kuvattujen maankäyttömuotojen kanssa heikennä olennaisesti saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Kaivosviranomaisen

omien selvitysten ja havaintojen lisäksi yhteisvaikutusta arvioidessa on huomioitu lausunnoissa esiin tulleet seikat sekä alueiden ja toimintojen kokonaismäärä, sijainti ja toiminta.

Kullanhuuhdonta koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijan tulee vuosittain toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsitellyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kultanhuuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsitellyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä
- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kultanhuuhdonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kultanhuuhdonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 28 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 9 §.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 25 §. Kullanhuuhtoja on velvollinen huolehtimaan maa- ja kivennäisjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Vakuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on asetettava 2500 euron suuruinen pankkitalletusvakuus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneen vahingon ja haitan korvaamista sekä kaivoslain mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamista varten. Tämä vakuus koskee alle 500 m³ kaivumääriä ja mikäli kaivumäärää nostetaan, vakuutta tulee korottaa 3000 m³ kaivumäärällä 3500 euroon.

Vakuus tulee asettaa ja siihen liittyvät dokumentit toimittaa kaivosviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 107 § ja 110 §.

Vakuus määräytyy hakemuksessa esitetyn kaivumenetelmän, kaivumäärän ja alueen ominaisuuksien perusteella. Alueella on suunniteltu aluksi harjoitettavan pienimuotoisena konekaivuuna tapahtuvaa tutkimustoimintaa (kaivumäärä alle 500 m³), jonka jälkeen alueella harjoitetaan konekaivua vuosittain käsiteltävän maamäärän ollessa enintään 3000 m³. Alue on helposti saavutettavissa.

Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen paliskunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;
- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuukautta ennen maastotöihin ryhtymistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 27 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 7 §.

Jälkitoimenpiteet

Kun kullanhuuhdontalupa on rauennut tai peruutettu, on kullanhuuhdontaluvan haltijan saatettava kullanhuuhdonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kullanhuuhdontaluvan haltijan on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 29 §.

Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta. Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdontalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 102 §.

Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 103 §.

Luvan muuttaminen

Mikäli kullanhuuhdontaa koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa, on luvanhaltijan haettava kullanhuuhdontaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 69 §.

Luvan jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa, tulee hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. Hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset alueella harjoitetun toiminnasta ja siitä, että alueella on edelleen edellytyksiä löytää kultaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 66 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 27 §.

Rakentaminen

Lupa-alueelle saa sijoittaa kiinteällä rungolla olevan teltan ja varusteiden kuivatustilan. Asuntovaunun ympärivuotiseen pitoon alueella tulee hankkia Metsähallituksen lupa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 26 §.

Hakemuksen mukaisesti. Ennen toimenpiteeseen ryhtymistä hakijan on selvitettävä Inarin kunnan rakennusvalvonnasta mahdollisten maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupien tarve.

Maastoliikenne

Kullanhuuhdonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan maanomistajalta.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla sitä 13.1.2023-20.2.2023. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 20.2.2023.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Hammastunturin paliskunnalle 13.1.2023
Hammastunturin paliskunta ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta.
- 2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 13.1.2023
Metsähallituksen lausunto 26.1.2023 (liite 3)
- 3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 13.1.2023
Inarin kunnan lausunto 17.1.2023 (liite 4)
- 4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 13.1.2023
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 15.2.2023 (liite 5)
- 5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 13.1.2023
Saamelaiskäräjät ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta.
- 6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaismuseo Siidalle 13.1.2023
Saamelaismuseo Siidan lausunto 6.2.2023 (liite 6)

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Lausunnoissa esitetyt kaivosviranomaisen toimivaltaan kuuluvat seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 504 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan hakijalle. Päätös toimitetaan niille kunnille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille, jos se kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee kaivoslain 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, sekä paliskunnalle, mikäli se kohdistuu erityiselle poronhoitoalueelle. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella kaivosviranomaisen verkkosivuilla (www.tukes.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan toiminnan vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Juho Kupila, puh. 029 5052 121, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Juho Kupila ja ratkaissut ylitarkastaja Pasi Molkoselkä

LIITTEET

Liite 1. Valitusosoitus

Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000)

Liite 3–6. Lausunnot

Liite 7. Ohjeet vakuuden asettamiseen

Liite 8. Panttaussitoumus

TIEDOKSI

Hammastunturin paliskunta

Inarin kunta

Lapin ELY-keskus

Metsähallitus

Saamelaiskäräjät

Saamelaimuseo Siida

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettua aluetta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 14.4.2023.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 270 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

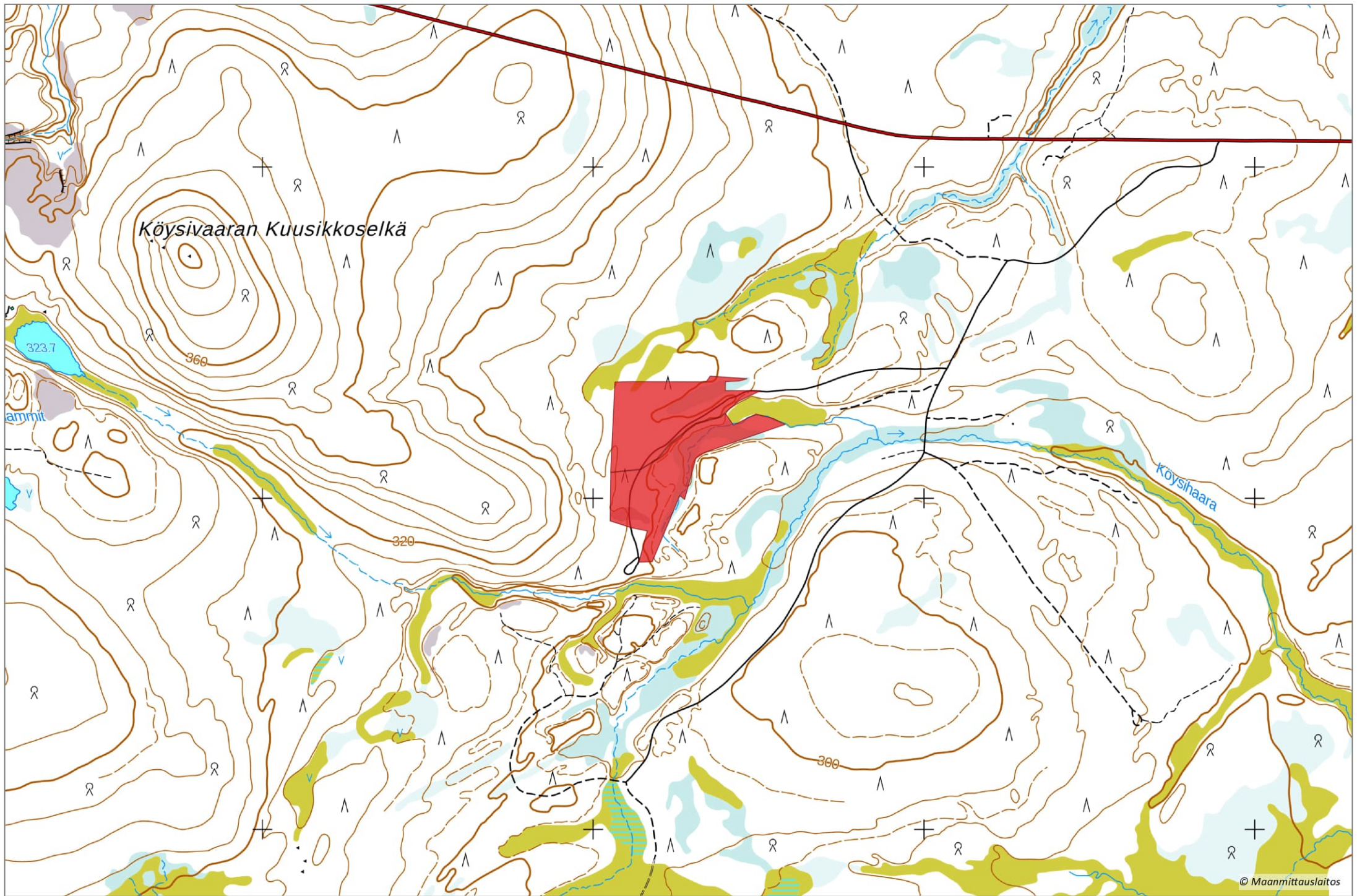
Käyntiosoite: Isokatu 4 (3.4.2023 alkaen: Torikatu 34-40), OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

Tukes
Kaivosasiat
Valtakatu 2
96100 ROVANIEMI

Lausuntopyyntö Tukes 11.1.2023

Metsähallituksen lausunto kullanhuhdentalupahakemuksesta HL2022:0020 KHR Köysivaara 2, Inari, Pekka Kujala ym.

Yleistä

Tukes pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Metsähallitukselta lausuntoa kullanhuhdentalupahakemuksesta HL2022:0020 KHR Köysivaara 2.

Kullanhuhdonta-alue sijaitsee Metsähallituksen liiketoimintojen hallinnassa (metsätalous) olevalla alueella Köysivaaran Kuusikkoselässä Kyläjoen latvoilla kiinteistöllä 148-893-15-1, Ivalojoen. Hakemusalueen pinta-ala on 6,9 ha. Alueella on tarkoitus harjoittaa koneellisista kullanhuhdonta, kaivumäärä enintään 3000 m³/v.

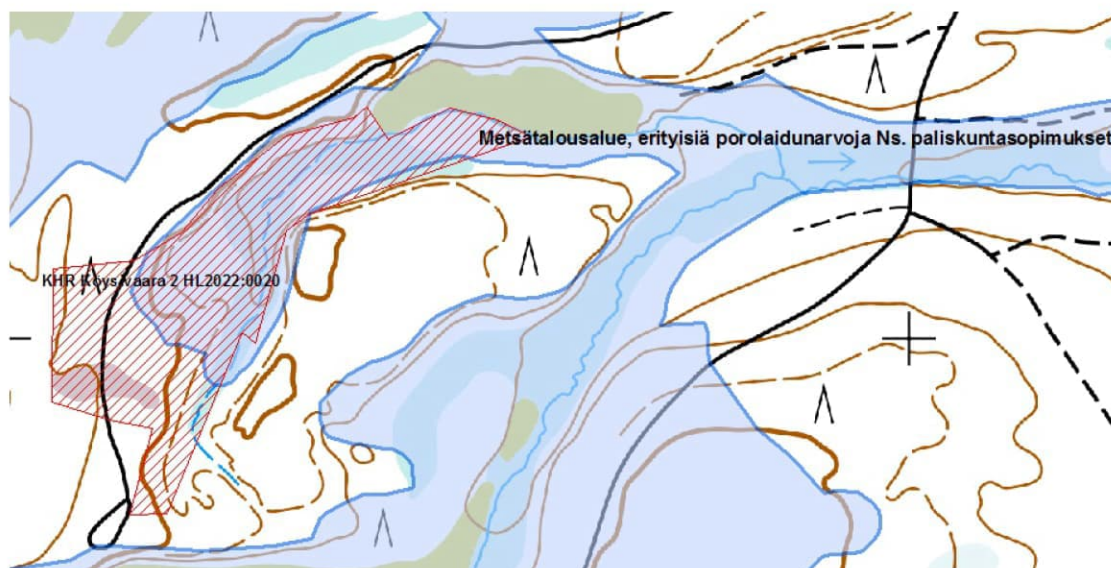
Maankäyttö

Alue sijaitsee poronhoitolain tarkoittamalla (848/1990) erityisellä poronhoitoalueella Hammastunturin paliskunnassa ja saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella. Poronhoitolain mukaan erityisellä poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Myös laki Metsähallituksesta (234/2016) edellyttää, että sen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojeleminen on sovittava yhteen siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

Alue on Pohjois-Lapin maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M-1). Kaava ei rajoita haetun kaltaista toimintaa. Uudistettavana olevassa Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 kaavamerkintä pysynee samantyyppisenä.

Metsähallituksella ja Hammastunturin paliskunnalla on lisäksi yhteistoimintasopimus (MH 3498/2014:2 17.6.2014). Lupahakemuksen alue sijaitsee osittain Metsähallituksen ja Hammastunturin paliskunnan ko. sopimuksen mukaisella rajoitusalueella, jossa metsien käsittelyä on rajoitettu 20 vuoden ajaksi porojen laidunnukselle ja aluetta ei hakata ollenkaan. Metsähallitus on rajannut hakemusalueen paikkatietojärjestelmään metsien käsittelyn ulkopuolelle perusteena porotaloudelle tärkeä alue.

Kartta: Metsähallituksen ja Hammastunturin paliskunnan sopimuksen rajoitusalue hakemusalueella

Metsähallituksella ei ole tällä hetkellä tiedossa ko. alueella nykyistä maankäyttöä muuttavia suunnitelmia. Hakemusalueen läheisyydessä ei ole matkailun yritystoimintaa, loma-asutusta sekä erityistä virkistyskäyttöä.

Alueella on metsätaloustoimintaa ja aluetta on osin hakattu kymmeniä vuosia sitten luontaisen uudistamisen siemenpuuasentoihin. Osa hakemusalueesta on hakkaamatonta järeää kuusikkoa (noin 2 ha). Metsien aikaisempaa käsittelyhistoriaa ei ole taltioitu ko. alueelta järjestelmään. Hakemusalueesta 4,6 ha on metsämaata ja 2,3 ha kitumaan suota. Alue on luontaisesti uudistuvaa.

Vahingot, puusto, majoittuminen

Kullanhuuhdontaluvan haltija on kaikilta osin vastuussa Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle kaivutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista. Kaivutoiminnan takia poistettavan puuston ottoon tulee huuhdontaluvan haltijan hankkia maksullinen lupa osoituksen mukaan. Mikäli kullanhuuhdontalupa myönnetään, luvanhaltija on velvollinen korvaamaan täysimääräisesti Metsähallitukselle aiheuttamansa puusto- yms. vauriot sekä taimikoiden ja puuston odotusarvon menetykset. Lisäksi luvanhaltijan on korvattava kullanhuuhdonnan ajalta metsämaan puuntuoton menetykset siltä osin kuin alue on pois puuntuotannosta. Edelleen hakijan on toiminnan päätyttyä metsitettävä alue kustannuksellaan tai korvattava metsittämisestä aiheutuvat kustannukset metsämaan osalta.

Polttopuiden ottoon ei saa lupaa ko. lupa-alueen sisälle, maapuita ei saa polttaa, vaan ne jätetään lahoppujatkumoksi luonnon monimuotoisuuden lisäämistavoitteiden vuoksi. Kaivutoiminnan takia poistettavan puuston ja hakkuutähteiden ottoon polttopuiksi tulee huuhdontaluvan haltijan hankkia maksullinen lupa osoituksen mukaan.

Hakemuksessa mainitut kaivualat ovat sen verran suuria kohdistuen mahdollisesti metsämaahan, että kyseeseen voi tulla metsänkäyttöilmoituksen tekeminen maankäyttömuodon muutoksesta Suomen metsäkeskukselle. Velvollisuus ilmoituksen teosta on toimijalla.

Huuhdonta-alueen ulkopuolelle sijoittuvaan kaivuaikaiseenkin majoittumiseen asuntovaunussa ja mahdolliseen talviaikaiseen säilytykseen tulee hakea lupa Metsähallitukselta. Hakija on ilmoittanut hakemuksessaan, ettei rakentamistarvetta ole mahdollista kuivaustilaa lukuun ottamatta ja johon tarvittaessa haetaan Inarin kunnan rakennusjärjestyksen mukaiset luvat. Metsähallitus ei vastusta ko. rakentamista.

Uhanlaiset lajit, vaikutukset ympäristöön, kulttuuriperintö

Tällä hetkellä Metsähallituksella ei ole tiedossa, että hakemusalueella olisi uhanalaisten kasvien ja eläinten esiintymiä, petolintujen pesintää tai tunnettuja kulttuuriperintökohteita. Alueen uhanalainen kasvi- ja muu lajisto on puutteellisesti tutkittua. Erityisesti hakemusalueen sisällä olevassa rehevässä kuusikossa voi olla mm. luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja uhanalaisia kääväkkäitä. Mahdollinen luvan myöntäminen ei poista toiminnanharjoittajan vastuuta lakisääteisten lajien suojelusta ja huomioon ottamisesta. Mahdollisesti toiminnanharjoittajan on teetettävä alueen lajikartoitus varmistuakseen, ettei vahinkoa tapahdu.

Maastohavainnon perusteella alueella on lähteitä. Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2. luku 11 §), ellei siihen ole saatu aluehallintoviraston lupaa. Lähteisiin tulee jättää riittävä suojaetäisyys, vähintään 30 metriä lähteikön reunasta ja etäisyyden määrittelyssä tulee huomioida, ettei lähteen luonnontila vaarannu.

Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Saamelaismuseumo Siidalle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet, kuten vanhat kullankaivun historiaan liittyvät jäännökset, tulee ottaa huomioon maankäytössä.

Metsähallitus toteaa, ettei ko. kohteita ole Metsähallituksen tiedossa hankkeen alueella ja eikä tee maastokartoituksia ko. hankeen johdosta eikä sitoudu lausunnossaan vastuuseen alueen mahdollisista kartoittamattomista kohteista.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lapin ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja arviosta antaa Lapin ELY-keskus.

Vesiluonnon osalta kaivutoiminta tulee järjestää siten, ettei alapuoliseen vesistöön pääse kalastolle ja muulle vesiluonnolle haitallisessa määrin liettymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita. Maa-aineksien pääsy alapuoliseen vesistöön voidaan estää riittävällä veden kierrätyksellä ja saostuslaitailla.

Muistutukset

Metsähallitus pyytää muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen luvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivutoiminta tulee tapahtua siten, että alapuoliseen vesistöön ei pääse liettymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita sekä lähteet jätetään koskemattomiksi

- Kaivukauden päättyessä jyrkät kaivantojen reunat on luiskattava ja alue on pidettävä mukaisesti jatkuvasti turvallisessa kunnossa (KaivL 24§). Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi porotaloutta haittaamattomalla tavalla, ns. pyykkinarut ja lippusiimat ovat kiellettyjä
- Hakijan on tehtävä ilmoitus maankäyttömuodon muutoksesta Suomen metsäkeskukselle ja alueen ottamisesta muuhun käyttöön, mikäli lupa myönnetään ja toiminnan laajuus edellyttää ilmoitusta, (Metsälaki 1093/1996 3 §)
- Kaivoslain 108 § mukainen riittävä vakuus ottaen huomioon lupamääräykset, toiminnan laajuus sekä alueen taimikoiden ja puuston odotusarvon menetykset tuhoutuneiden taimikoiden ja puuston osalta sekä alueen metsittämistoimenpiteet toiminnan päätyttyä. Vakuuden tulee olla riittävä turvaamaan jälkitoimenpiteet ja mahdollisesta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat. Vakuuden suuruutta määritettäessä tulisi huomioida alueen luonnonsuojelullinen arvo, kullanhuuhtonnan intensiteetti sekä alueen luonnontilaan palauttamisen kustannukset
- Tutkimustoiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että puustolle aiheutuvat vahingot ovat mahdollisimman vähäisiä. Puuston poisto on tehtävä kaivun etenemisen mukaan kaivukausittain etukäteen Metsähallituksen kanssa sopien. Poistettava ainespuukelpoinen puusto on korvattava mahdollisine odotusarvoineen. Puuryhmiä on jätettävä kaivualueelle
- Toiminnan päätyttyä tehdään hakijan kustannuksella puolueeton arviointi yhteisesti hyväksytyyn tahon toimesta kaikista metsätaloudelle aiheutuneista vahingoista. Metsänkasvatukselle saattaa taimikko- ja puustovahinkojen lisäksi aiheutua haittaa maapohjan sekoittumisen, tiivistymisen, vettymisen yms. syiden johdosta
- Toiminnan päätyttyä hakijan kustannuksella tai toimesta suoritetaan kaivualueiden keinollinen metsittäminen uuden metsän kasvun aikaansaamiseksi. Korvaukseen tulee sisältyä materiaali- ja työkustannukset kaikilta osin mukaan lukien suunnittelukustannukset ja asian käsittelystä ennalta arvaamattomasti aiheutuvat kustannukset
- Tiestö on ns. isännäntiestöä ollen kokonaan Metsähallituksen hallinnassa ja tiestö ei ole yleistä tietä. Kullanhuuhtontalupa ei anna oikeutta tiestön käyttöön. Metsähallitus ei yleensä rajoita teillään kevyttä liikennettä, mutta raskaisiin kuljetuksiin on oltava Metsähallituksen lupa. Alueella oleva metsäautotiestö on heikkokuntoista. Metsähallitus ei vastaa tiestön huonosta kunnosta ihmisille ja kalustolle mahdollisesti aiheutuneista vahingoista. Raskaiden kuljetusten ja muun liikennöinnin mahdollisesti aiheuttamat vauriot tiestölle tulee aiheuttajan korvata. Kelirikkoaikainen liikenne ei ole sallittua
- Maastoliikenteen osalta käytettäessä koneellisia kulkuneuvoja hakija on velvollinen hankkimaan maastoliikenneluvan
- Mikäli alueelle viedään asuntovaunuja, niin hakemusalueen ulkopuolella tapahtuvaan majoittumiseen tarvitaan lupa asuntovaunun pitoon huuhtonta-aikanakin sekä myös ympärivuotiseen säilytykseen lupa-alueellakin
- Luvansaajan tulee tunnistaa maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot sekä arvokkaat ja huomioon otettavat kohteet mahdolliset metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa huomioon ne toiminnassa ja nykyisiä luontoarvoja ei tule heikentää

- Mahdollinen luvan myöntäminen ei poista toiminnanharjoittajan vastuuta lakisääteisten lajien suojelusta ja huomioon ottamisesta
- Omien teiden teko on kielletty
- Luvansaajan tulee huolellisesti tutustua lupapäätökseen ja kullanhuuhdonta koskeviin lakeihin, asetuksiin ja ohjeistuksiin sekä noudattaa niitä

Porotalous, saamelaiskulttuuri

Hallituksen esityksessä kaivoslaista todetaan, että arvioinnissa olisi lähinnä tarpeen kiinnittää huomiota saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuviin vaikutuksiin.

Metsähallitus arvioi, ettei porotalouden rakenteille kyseessä olevassa tapauksessa aiheudu haittaa, koska porotalouden rakenteita ei ole lupahakemuksen kohteena olevalla alueella eikä välittömässä läheisyydessä. Porotalouden TOKAT-paikkatietojärjestelmän mukaan hakemusalue on porojen kesä-, loppo- ja jäkälälaidunaluetta. Porojen kuljetusreitti on järjestelmässä ko. alueelle merkitty.

Tukes pyytää lausuntopyynnössään kaivoslain 38 §:n nojalla myös Metsähallituksen perusteltua näkemystä alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksesta saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan, huomioiden alueen läheisyydessä olevat muut vastaavat luvat ja muut maankäyttömuodot.

Metsähallitus toteaa, ettei sillä ole tarvittavaa tietoa ja osaamista saamelaiskulttuurille aiheutuvien vaikutusten arviointiin, joten Metsähallitus ei ota kantaa toiminnan vaikutuksesta saamelaiskulttuuriin.

Johtopäätökset

Puheena olevan luvan ja ympärillä olevien muiden kullanhuuhdentalupien yhteisvaikutuksella voi olla huomattavaa haittaa paikallisen paliskunnan harjoittamalle porotaloudelle (luppoalue), metsätaloudelle, maisema-arvoille, alueen vesistölle ja alue-ekologisille kohteille. Alueen maisemakuvaa tulee pysyvämmiin muuttamaan mahdollinen laajamittainen koneellinen kullanhuuhdonta, joka hävittää ja muuttaa kaivualueilta luontaisen kasvillisuuden kesäaikaisen liikkumisen seurauksena toisin kuin alueella harjoitettu metsä- tai porotalous. Lupapäätöstä myönnettäessä tulee arvioida, onko "kullanhuuhdonta-alueen" muodostuminen useiden yksittäisten kullanhuuhdentalupien kautta haittaa aiheuttavaa. Metsähallitus katsoo muutenkin, että erilaisten ympäristövaikutusten arvioinneissa ei tule pidättäytyä nyt lausunnolla olevan kaltaisessa tilanteessa yksittäiseen hakemukseen, vaan arvioida kysymyksessä olevaa toimintaa ja sen vaikutuksia kokonaisuutena.

Heikki Remes
Kaivosalan asiantuntija

17.01.2023

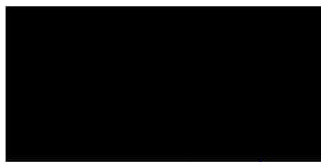
Dnro 19/11.01.00.05/2023

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL66
00521 Helsinki

**Inarin kunnan lausunto kunnan alueelle kohdistuvasta kullanhuuhtontalupahakemuksesta HL
2022:0019 ja HL2022:0020**

TUKES on pyytänyt Inarin kunnan lausuntoa kullanhuuhtontalupahakemuksista nrot
HL2022:0019 ja HL 2022:0020.

Hakemus kohdistuu alueelle, jolla ei ole kunnallisia kaavoja.

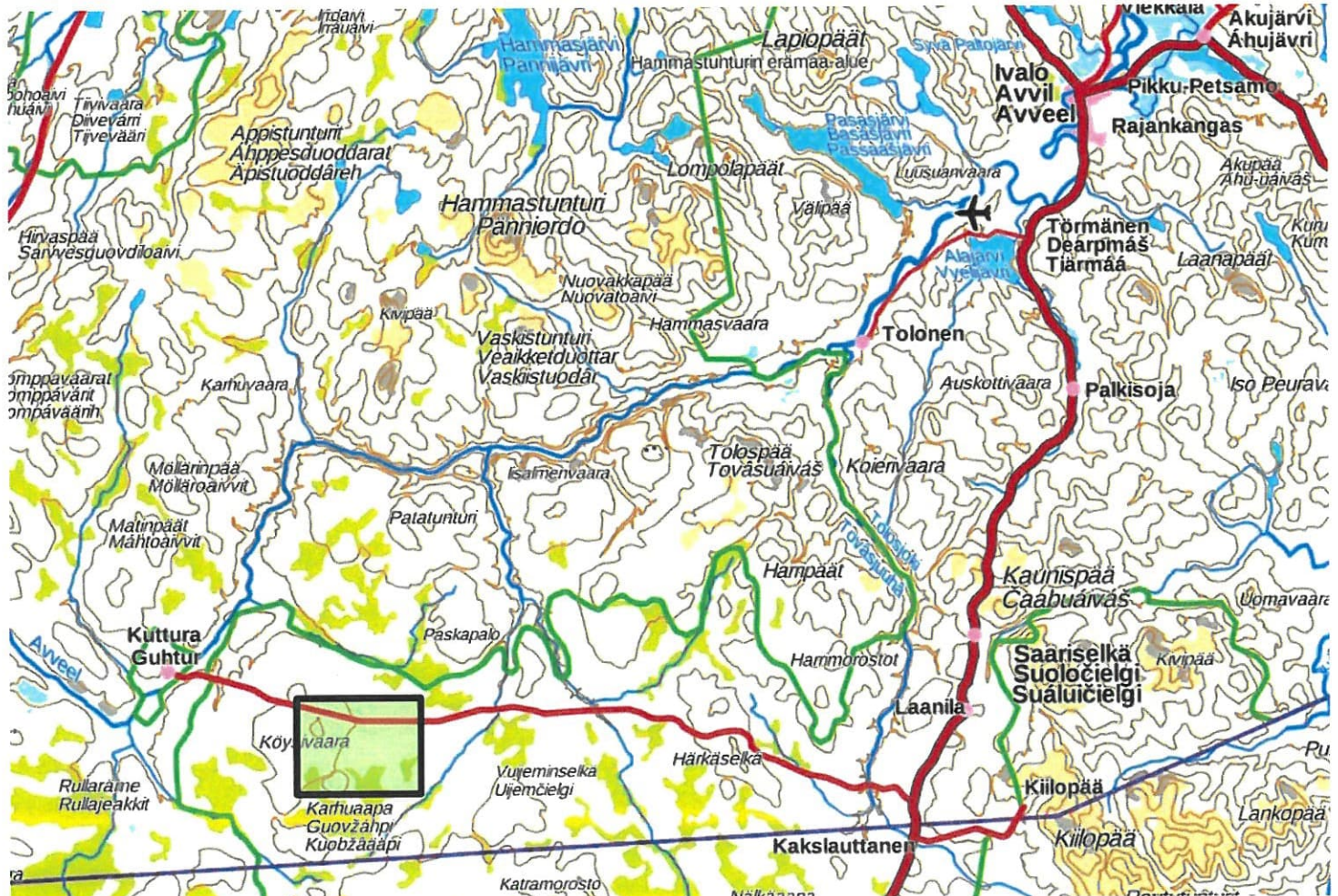
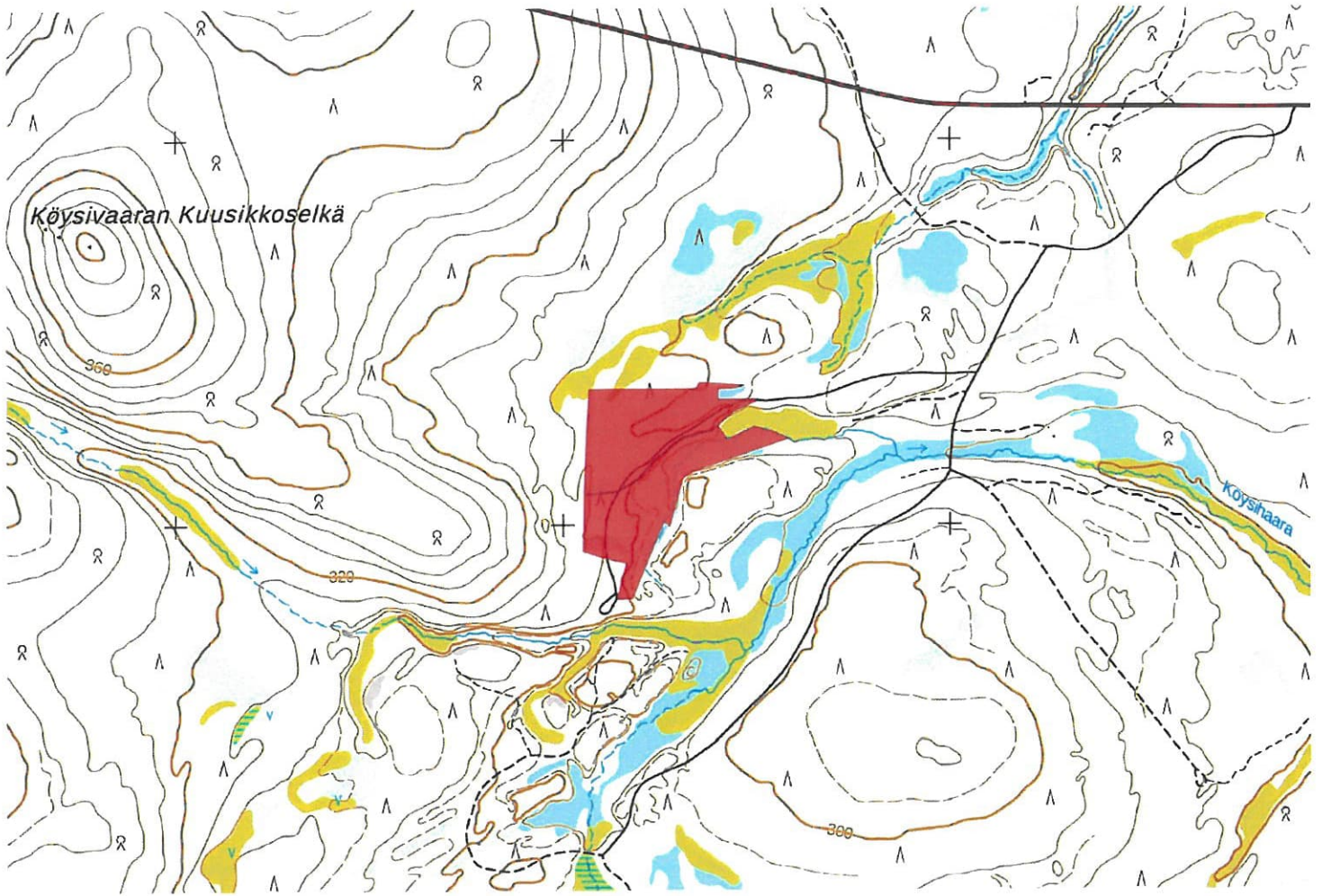

Arto Leppälä
tekninen johtaja

Liite: Kartta

HL2022:0019 ja HL2022:0020

Ei kaava-alueella

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
ROVANIEMI

Lausuntopyyntö 13.1.2023

Lausunto lupahakemuksista, Kujala Pekka, koneellinen kullankaivuu, Inari, KHR Köysivaara 1, HL2022:0019 ja KHR Köysivaara 2, HL2022:0020

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin ELY-keskuksen lausuntoa yllä mainituista kullanhuuhdontalupahakemuksista.

Alueet sijaitsevat Inarin kunnassa, Köysihaaran latvaosan varrella. Alueiden yhteispinta-ala on n. 14 hehtaaria (7 ha/alue). Alueilla ei ole ympäristölupaa.

Suunniteltu vuotuinen kaivuumäärä on molemmilla alueilla 3 000 m³

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Alueet sijaitsevat Paatsjoen vesistössä Vujeminhaaran valuma-alueella 71.468. Valuma-alueella on tällä hetkellä 20 eri vaiheessa olevaa kullanhuuhdonta-aluetta, joiden yhteispinta-ala on noin 106 hehtaaria. Hakemusalueiden välittömässä läheisyydessä viisi kullanhuuhdonta-aluetta.

Haettavana olevilta kullanhuuhdonta-alueilta ei ole tiedossa ympäristöhallinnon käytössä Laji.fi viranomaisportaalin mukaan uhanalaisten lajien esiintymiä. ELY-keskus toteaa kuitenkin, ettei alueelta ole tehty ympäristöhallinnon toimesta uhanalaisinventointeja. Näin ollen hakemusalueilla saattaa olla uhanalaisten ja direktiivilajien esiintymiä, jotka eivät ole ympäristöhallinnon tiedossa.

Mikäli alueilta havaitaan edellä mainittuja lajeja, on huuhdonta-alueella järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu luonnonsuojelulaisissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista. Tarvittaessa laji- ja luontotyyppiesiintymät on rajattava huuhdonta-alueen ulkopuolelle, ellei esiintymien säilymistä voida turvata muilla toimenpiteillä.

Lajitietoa voi tarkastella ja ladata Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivuston kautta. Myös ympäristöhallinnon yhteisestä lajitiedon tallennusjärjestelmästä LajiGIS:stä, tiedot siirretään kerran viikossa laji.fi -järjestelmään. Laji.fi:ssä on lajiaineistoja myös lukuisista muista lähteistä, esim. museoiden tietokannoista. Suurin osa lajiaineistosta on suoraan

15.02.2023

kaikkien nähtävissä La-ji.fi-sivustolla, mutta joidenkin sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu esim. 1 km tai 5 km ruudun tarkkuudelle. Nämä käyttörajoitetut aineistot saa käyttöönsä kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön tietyltä alueelta. Alueella ei ole luonnonsuojelualueita.

Hakemuksissa kuvattu toiminta vaatii ympäristönsuojelulain mukaisen luvan (Ympäristönsuojelulaki 527/2014 liite 1, taulukko 2 kohta 7a) ja ELY-keskus ottaa tarkemmin kantaa hankkeeseen aluehallintoviraston lupakäsittelyn yhteydessä siihen tarkoitukseen laadittujen tarkempien hakemusasiakirjojen pohjalta. Lisäksi toiminta voi edellyttää vesilain mukaista lupaa tai oikeutta.

Lupaharkinnassa tulee huomioida myös eri toimintojen yhteisvaikutukset.

Koneellista kullankaivuuta ei saa aloittaa ennen kuin ympäristönsuojelulain mukainen lupa on myönnetty ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on myöntänyt kullanhuuhdontaluvan, ja päätökset ovat lainvoimaisia tai lupa toiminnan aloittamiseen myönnetään muutoksenhausta huolimatta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristötarkastaja Jouni Rauhala ja ratkaissut ylitarkastaja Tuija Hilli.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

VIITE LAUSUNTOPYYNTÖ (SAAPUNUT 13.1.2023)
ASIA KULLANHUHDONTALUPAHAKEMUKSET HL2022:0019 JA HL2022:0020
KHR KÖYSIVAARA 1 JA 2

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Saamelaismuseum Siidalta lausuntoa Pekka Kujalan, Markku Hannun ja Kalervo Ruohoniemen kullanhuuhdontalupahakemuksista HL2022:0019 KHR Köysivaara 1 ja HL2022:0020 Köysivaara 2. Saamelaismuseum Siida on saamelaisalueella toimivaltainen viranomaisen arkeologisen kulttuuriperinnön sekä maiseman ja rakennusperinnön suojelun ja hoidon suhteen.

Hakijat hakevat lupaa koneelliseen kullankaivuun alueille HL2022:0019 ja HL2022:0020. Lupa-alueet sijaitsevat vierekkäin ja ovat molemmat kooltaan 7 ha. Molempien hakemusten voimassaoloaika on 4 vuotta. Hakemusalueet sijaitsevat Inarin kunnassa, Kutturantien eteläpuolella, Köysivaaran Kuusikkoselän itäosassa, Köysihaaran läntisemmällä latvahaaralla. Vuosittainen kaivuumäärä on molemmilla alueilla noin 3000 m³. Hakemuksiin on liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmat. Alueille kulkee metsäautotie.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa lupahakemusalue on metsätalous- ja poronhoitovaltaista aluetta (M-1 4562). Alue on Metsähallituksen hallinnoimaa metsätalousaluetta. Lupahakemusalue kuuluu saamelaisten kotiseutualueeseen ja on poronhoitolain 2.2 § mukaan erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella, jolla maata ei saa käyttää niin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa porotaloudelle.

Kullanhuuhdontalupa-alueilla ei ole suoritettu arkeologista inventointia. Alueilta ei tällä hetkellä tunneta muinaismuistolaililla (295/1963) suojeltuja kiinteitä muinaisjäänöksiä. Mikäli alueilta havaitaan merkkejä esihistoriallisen ihmisen toiminnasta, kuten pyyntikuoppia, liesiä tai muinaisesineitä, työt löytöpaikalla on

keskeytettävä ja löydöistä on ilmoitettava museoviranomaisille, tässä tapauksessa Saamelaismuseo Siidan arkeologille.

Yksittäisinä lupahakemusalueina HL2022:0019 ja HL2022:0020 eivät tässä laajuudessa uhkaa eikä vähennä alueen kulttuuriperintöarvoja. Kullanhuuhdonta-lupahakemusten kokonaisvaltaiselle tarkastelulle on selkeä tarve tilanteessa, jossa yksittäiset, pinta-alaltaan pienet huuhdonta-alueet käytännössä muodostavat suuren yhtenäisen alueen. Suuruudeltaan enintään 7 hehtaarin vierekkäisiä kullanhuuhdonta-alueita tulee voida käsitellä laajempina aluekokonaisuuksina, esimerkiksi jokilaaksoittain tai muuten alueittain, jotta kullanhuuhdonnan kokonaisvaikutuksia voidaan arvioida maiseman ja luonnonympäristön kannalta.

Näin ollen Saamelaismuseo Siida kehottaa Tukesia vastaavana lupa- ja valvontaviranomaisena käsittelemään kullanhuuhdonta-lupahakemuksia alueellisina kokonaisuuksina ja arvioimaan niiden yhteisvaikutuksia kyseisen alueen kulttuuriperintöön ja luonnonympäristöön ja erityisesti maisemaan.

Juha-Pekka Joonas
arkeologi

Satu Taivaskallio
tutkija

